

NOTATKA / NOTE

Ponowne stwierdzenie *Limnius perrisi* (DUFOUR, 1843) (Coleoptera: Elmidae) w Bieszczadach

Rediscovery of *Limnius perrisi* (DUFOUR, 1843) (Coleoptera: Elmidae) in the Bieszczady Mountains

Oskar GROBELNY¹, Kamil SŁOMCZYŃSKI², Mateusz PŁÓCIENNIK²

¹ ul. Gębarzewska 50C, 62-200 Gniezno; e-mail: oskar@grobelnyinfo.pl

² Katedra Zoologii Bezkręgowców i Hydrobiologii, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska, Uniwersytet Łódzki, ul. Banacha 12/16, 90-237 Łódź; e-mail: kamil.slomczynski@edu.uni.lodz.pl, ORCID: 0009-0001-8551-3096; mateusz.plociennik@biol.uni.lodz.pl, ORCID: 0000-0003-1487-6698

ABSTRACT. This note presents new record of *Limnius perrisi* (DUFOUR, 1843) (Coleoptera: Elmidae) in the XXI century in the Bieszczady Mountains. One larva of the species was found in the Wołosatka River near the Polish-Ukrainian border on 12th July 2022.

KEY WORDS: Elminae, faunistics, Poland, new records.

Rodzina Elmidae obejmuje ponad 1550 opisanych gatunków zgrupowanych w 150 rodzajach. Największa różnorodność taksonomiczna tej grupy jest w krainie neotropikalnej. Postacie dorosłe, podobnie jak larwy, mogą żyć w wodzie (podrodzina Elminae), bądź są spotykane w strefie brzegowej zbiorników wodnych (podrodzina Larinae) (PASSOS i in. 2018, POLIZEI i in. 2022). Zarówno osobniki dojrzałe, jak i młodociane żywią się martwą materią organiczną. Dodatkowo, ze względu na specyficzny charakter wymiany gazowej, większość gatunków może być bioindykatorami czystości wód, gdyż przetrwanie zapewniają im jedynie zbiorniki z dużą ilością rozpuszczonego tlenu (BROWN 1987, CRIADO i ALAEZ 1995).

W Polsce rodzina ta reprezentowana jest przez 18, w większości rzadko spotykanych gatunków, z czego cztery należą do omawianego rodzaju *Limnius* (ILLIGER, 1802). Zasięg *Limnius perrisi* ogranicza się do terenów górskich, natomiast blisko spokrewniony *Limnius volckmari* (PANZER, 1793) spotykany jest znacznie częściej w całym kraju (PRZEWOŹNY i in. 2011). Do obecnych w Polsce przedstawicieli rodzaju należą także *Limnius intermedius* (FAIRMAIRE, 1881) oraz *Limnius opacus* (MÜLLER, 1806) (DEMBEK i in. 2014, BUCHHOLZ i MELKE 2018, GREŃ i in. 2023).

Limnius perrisi poławiany był na Śląsku, Rostoczu oraz w Sudetach Wschodnich i Zachodnich.

Znany jest także z Beskidu Wschodniego i Zachodniego. (WANKA 1927, BURAKOWSKI i in. 1983, PRZEWOŹNY i in. 2011, BUCHHOLZ i MELKE 2018, SZAFRANIEC i in. 2021). Gatunek stwierdzono także w Bieszczadach, lecz większość doniesień pochodzi z okresu XX wieku, a ostatnie opublikowane rekordy datuje się na 1994 i 1999 rok (BURAKOWSKI i in. 1983, Mapa Bioróżnorodności 2025). Zaprezentowane w niniejszej pracy dane dostarczają więc dowodów na dalsze występowanie *Limnius perrisi* na terenie Bieszczad.

Nowe stanowisko:

- FV23 Rzeka Wołosatka (49.05463°N, 22.70535°E), 12 VII 2022, 1 ex., na mułowo-żwirowym podłożu w korycie rzeki Wołosatki, za pomocą siatki hydrobiologicznej, leg. et coll. K. SŁOMCZYŃSKI, osobnik został oznaczony molekularnie na podstawie sekwencji DNA mitochondrialnego genu COI otrzymanej w Laboratorium Ekologii Molekularnej Katedry Zoologii Bezkręgowców i Hydrobiologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Podziękowania

Badania stanowią część projektu pt. „Benthos of streams at the planned Turnicki National Park” finansowanego w ramach FAN(B) – Förderkreis für allgemeine Naturkunde (Biologie). Część molekularna badań została sfinansowana ze środków wew-

nętrnych Uniwersytetu Łódzkiego, a sekwencje DNA genu COI *Limnius perrisi* zostały uzyskane korzystając z protokołów „Polish Barcode of Life” (www.polbol.uni.lodz.pl).

PIŚMIENICTWO

- BROWN H.P. 1987. Biology of Riffle Beetles. Annual Review of Entomology, **32**: 253-273.
- BUCHHOLZ L., MELKE A. 2018. Owady, Chrząszcze – Coleoptera (ss. 314-377). [W:] BOĆKOWSKI M.D., BARA I., MICHALSKI R. (red.): Projektowany Turnicki Park Narodowy. Stan walorów przyrodniczych – 35 lat od pierwszego projektu parku narodowego na Pogórzu Karpackim. Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze. 400 ss.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1983. Chrząszcze – Coleoptera. Scarabaeoidea, Dascilloidea, Byrrhoidea i Parnoidea. Katalog Fauny Polski, **23**, **9**: 1-249.
- CRiADO F.G., ALAEZ M.F. 1995. Aquatic Coleoptera (Hydraenidae and Elmidae) as indicators of the chemical characteristics of water in the Orbigo River basin (N-W Spain). Annales de Limnologie – International Journal of Limnology, **31** (3): 185-199.
- DEMBEK W., MELKE A., MICHALSKI R., PRZEWOŹNY M. 2014. Potrzeba utworzenia Parku Narodowego Pogórza Karpackiego (ss. 101-113). [W:] MIREK Z., NIKIEL A. (red.): Ochrona przyrody w Polsce wobec współczesnych wyzwań cywilizacyjnych. Komitet Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk. 300 ss.
- GREŃ Cz., MIŁKOWSKI M., PRZEWOŹNY M. 2023. Chrząszcze wodne (Coleoptera: Adephaga, Hydrophiloidea, Byrrhoidea) Radomia i jego okolic wraz z Puszcą Kozienicką. Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, **29** (online 001): 1-31.
- Mapa Bioróżnorodności 2025. Krajowa Sieć Informacji o Bioróżnorodności, <https://baza.biomap.pl>. Dostęp: 2025-05-07 [online].
- PASSOS M.I.S., MANZO V., MAIER C.A. 2018. Families Dryopidae, Elmidae, and Psephenidae (ss. 583-598). [W:] HAMADA N., THORP J.H., ROGERS D.C. (red.): Thorp and Covich's Freshwater Invertebrates. Keys to Neotropical Hexapoda (wydanie 4). 836 ss.
- POLIZEI T.T.S., COSTA L.S.M., BISPO P.C. 2022. *Spangleremis*, a new genus of Elmidae (Insecta: Coleoptera) from Brazil with new species and biological notes. European Journal of Taxonomy, **813**: 33-56.
- PRZEWOŹNY M., BUCZYŃSKI P., GREŃ Cz., RUTA R., TOŃCZYK G. 2011. New localities of Elmidae (Coleoptera: Byrrhoidea), with a revised checklist of species occurring in Poland. Polish Journal of Entomology, **80**: 365-390.
- SZAFRANIEC S., KUBISZ D., MELKE A. 2021. Przegląd Chrząszczy (Coleoptera) masywu Babiej Góry (ss. 163-212). [W:] CELARY W., WOŁOSZYN B. (red.): Fauna masywu Babiej Góry. Bezkręgowce. Babiogórski Park Narodowy, Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk. 416 ss.
- WANKA T.V. 1927. Beitrag zur Coleopterenfauna von Schlesien. Wiener Entomologische Zeitung, **44**: 1-32.